

Clase de probleme de optimizare

- Optimizare dinamică
- Optimizare multi-modală
- Optimizare cu restricții

Medii incerte și medii dinamice

- Zgomote
 - Problema
 - Funcția obiectiv conține zgomote: erori de măsurare, simulări incomplete
 - Soluție
 - Eliminarea zgomotelor -outliers
- Perturbații
 - Problema
 - Variabilele funcției obiectiv sunt afectate de zgomot
 - Soluție
 - Găsirea unor soluții robuste
- Aproximarea funcției obiectiv
 - Problema
 - Funcția obiectiv este aproximata deoarece o evaluare este prea complexa
 - Soluție
 - Găsirea de soluții robuste, eliminarea zgomotelor
- Funcția obiectiv variază în timp
 - Problema
 - Funcția obiectiv se schimba în timp
 - Soluție
 - Urmărirea optimelor care variază în timp

Probleme de optimizare

- Optimizarea Statica

- Scop

- găsirea optimului global al funcției obiectiv

- Problema

- convergenta prematura

- Cauza

- populația pierde din diversitate

- Soluția

- stimularea diversității populației

- Optimizarea Dinamica

- Scop

- urmărirea optimului care se schimba

- Problema

- dificultatea urmăririi optimului

- Cauza

- populația a pierdut diversitatea

- Soluția

- stimularea diversității populației

Optimizare dinamică

- Tradițional, metaeuristicile se focusează pe rezolvarea de **probleme statice**
 - scopul este de a găsi un optim repede și precis
- Dar multe **probleme** din lumea **reală** sunt **dinamice** (dynamic optimization problem -DOP)
 - apar modificări în timp
 - Exemple:
 - rețele de transport - timpul necesar parcurgerii distanței dintre două noduri poate să se modifice în timp
 - Logistică - cererile clienților se pot modifica

Ce sunt probleme de optimizare dinamică?

- Probleme de optimizare care se modifică în timp
 - mai sunt numite probleme dinamice sau probleme dependente de timp

$$F = f(X, y, t)$$

unde X este o variabilă de decizie, y parametri, t timpul

- se rezolvă online de un algoritm pe parcursul treceri timpului

De ce se folosesc euristicile inspirate de natură pentru a rezolva DOPs?

- Multe probleme din lumea reală sunt dinamice
- Algoritmi inspirați din natură **dacă sunt proiectați** corespunzător sunt o **alegere bună**
 - inspirați din procese de evoluție naturală/biologică, procese dinamice
 - ar trebui să fie o soluție care să poată să rezolve DOPs

Tipuri de modificări care apar în funcție de caracteristicile problemei

- Idea de bază
 - modificarea problemelor statice pentru a crea probleme dinamice
- În spațiul real
 - schimbarea între diferite funcții
 - mutarea/remodelarea unor vârfuri
- În spațiul binar
 - adăugarea de măști binare
- În spațiul combinatorial
 - modificare variabilelor de decizie: în cazul problemei rucsacului
modificarea greutatei/profitul obiectelor
 - adăugarea/ștergerea de variabile de decizie: noi taskuri în cazul problemelor de planificare, adăugarea/ștergerea de noduri în probleme de rutare

Tipuri de modificări

- Pași mici
- Pași mari
- Aleatorii
- Haotice
- Recurente
- Recurente cu zgomot
- ...

Caracteristici comune

- Majoritatea DOPs sunt probleme legate de timp
- Pentru majoritatea DOPs se presupune că modificările sunt detectabile
- În mare parte a cazurilor, funcția obiectiv se modifică
- Multe DOPs conțin modificări nepredictibile
- Majoritatea DOPs conțin modificări ciclice/recurente

Măsuri de performanță

- Collective mean fitness (mean best-of-generation)

$$\bar{F}_{BOG} = \frac{1}{G} \times \sum_{i=1}^{i=G} \left(\frac{1}{N} \times \sum_{j=1}^{j=N} F_{BOG_{ij}} \right)$$

G, N: numărul de generații, respectiv rulări
– $F_{BOG_{ij}}$: cea mai bună valoare a fitnessului pentru generația i la rularea j

- Adaptation performance (Mori et al., 1997)

$$Ada = \frac{1}{T} \sum_{t=1..T} (f_{best}(t) / f_{opt}(t))$$

– $f_{best}(t)$: cea mai bună valoare a funcției obiectiv pentru mediul i (înainte de realizarea unei modificări)

- Accuracy (Trojanowski and Michalewicz, 1999)

$$Acc = \frac{1}{K} \sum_{i=1..K} (f_{best}(i) - f_{opt}(i))$$

– $f_{best}(i)$: cea mai bună valoare a funcției obiectiv pentru mediul i (înainte de realizarea unei modificări)

Metode de adaptare a metaeuristicilor pentru DOPs

- Există multe abordări ale algoritmilor evolutivi pentru DOPs
- Abordări tipice:
 - **Memorie**: stochează și refolosește informații utile
 - **Diversitate**: abordează problema de convergența direct
 - **Multi-populații**: cooperarea subpopulațiilor
 - **Adaptare**: adaptează generatorii și parametrii
 - **Predicție**: prezic modificarea și acționează în avans
- Aplicate pentru diferiți algoritmi evolutivi care rezolvă DOPs

Metode de adaptare a metaeuristicilor pentru DOPs

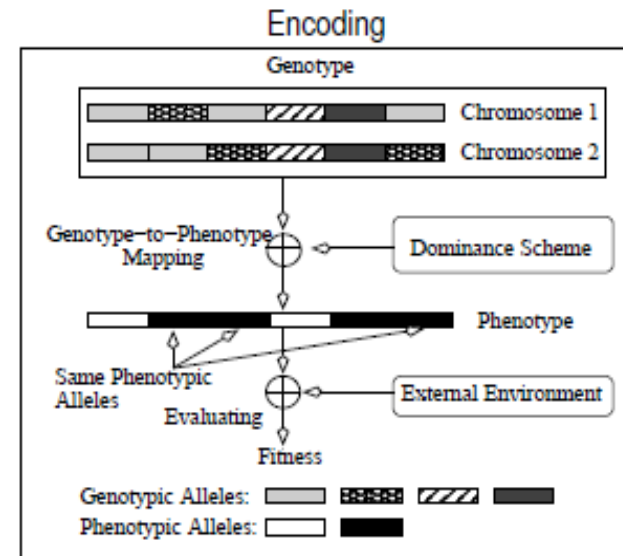
- Algoritmii tradiționali evolutivi nu se descurcă bine în cazul DOPs
 - de ce?
- Primă idee
 - restartarea algoritmului evolutiv după fiecare modificare
 - Nu e o alegere buna deoarece
 - nu este eficient, se pierde resurse computaționale
 - pot conduce la soluții diferite înainte și după restartare. Pentru probleme reale se dorește ca soluțiile să fie similare
 - Au nevoie de mecanisme speciale pentru a putea să se descurce în cazul DOPs

Abordări bazate pe memorie

- DOPs ciclice
 - modificări ciclice ale unei mulțimi de stări
- Poate fi folosită memoria pentru stocarea și refolosirea de informații utile
- Două tipuri de memorie
 - memorie implicită - folosește o reprezentare redundantă
 - memorie explicită - folosește spațiu extra de stocare a informației

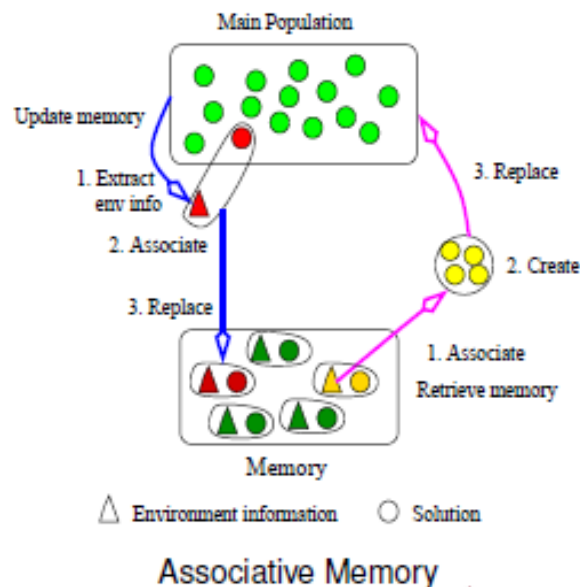
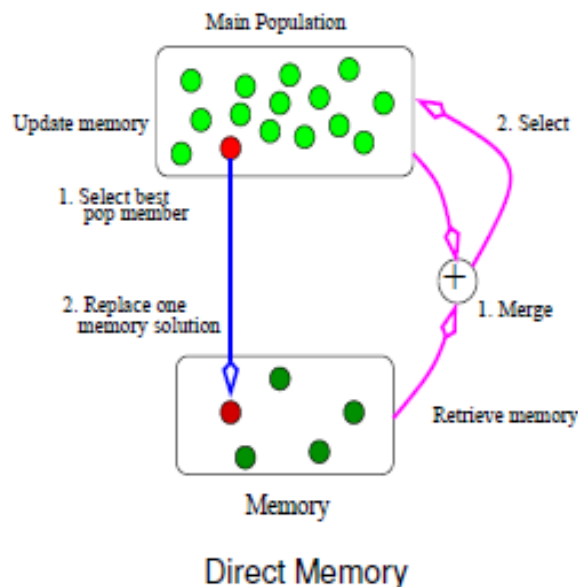
Abordări bazate pe memorie

- Memorie implicită: Diploid Genetic Algorithm
 - Fiecare individ conține o pereche de cromozomi
 - Schema de dominanță mapează genotipurile la fenotipuri
 - Schema de dominanță se poate schimba sau poate fi adaptivă

Abordări bazate pe memorie

- Memorie explicită directă vs asociativă
 - memoria directă: stochează soluții bune
 - memoria asociativă: stochează soluții bune + informații despre mediu

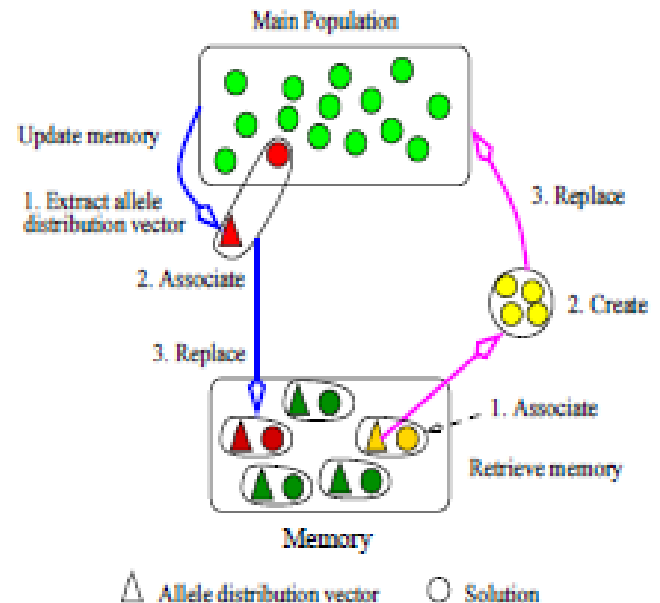

Abordări bazate pe memorie

- Abordări bazate pe memorie explicită
 - folosirea unei memorii externe
 - în timp se stochează informații utile în populație
 - când are loc o modificare se folosește memoria pentru a identifica noul optim

Abordări bazate pe memorie

- Memorie asociativă
 - folosirea distribuției allelor pentru a reprezenta informațiile despre mediu
 - folosirea memoriei pentru a stoca informații despre soluție și mediu
 - modificarea memoriei pe baza similarității
 - re-evaluarea populației la fiecare generație. Dacă o modificare este detectată
 - extragerea celei mai bune perechi din memorie
 - crearea unei soluții prin exemplificare
 - înlocuirea în populație aleator

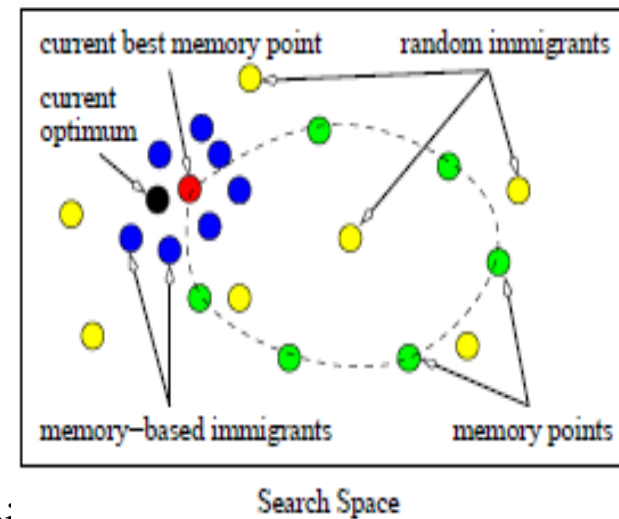

Abordări bazate pe densitate

- Convergența este o mare problemă pentru DOPs
- Imigranți aleatori
 - La fiecare generație se inserează un număr indivizi aleatorii (numiți imigranți) în populație pentru a menține diversitatea
 - Când optimul se modifică, imigranții aleatori ghidează populația spre noul optim

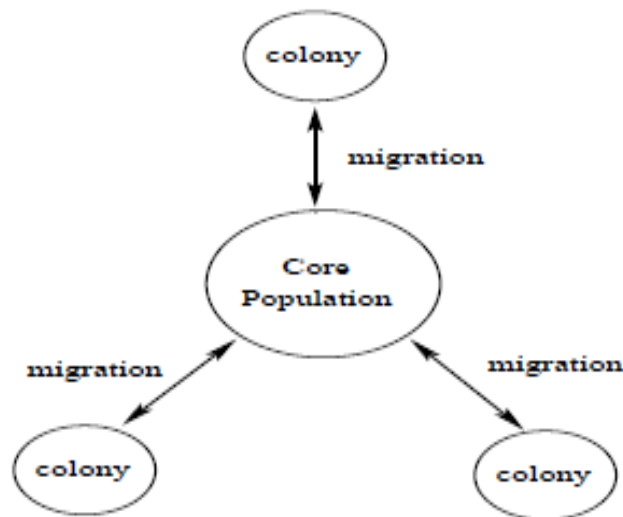
Abordări bazate pe densitate

- Imigranți aleatori mențin diversitatea în populație în timp de memoria adaptează mediul direct la noul mediu
- Imigranți bazați pe memorie
 - foloses memoria pentru a ghida imigranți în mediul curent
 - reevaluarea memoriei la fiecare generație
 - extrage cel mai bun element din memorie la momentul t - $BM(t)$
 - generează imigranți prin aplicarea de mutației asupra elementului $BM(t)$ cu o anumită probabilitate
 - înlocuiește cei mai "răi" membri din populație cu imigranți generați

Multi populații

- O metodă cu multipopulații care folosește colaborarea între subpopulații - Shifting Balance GA
 - populația de bază exploatează zona promițătoare
 - câteva coloni explorează spațiul de căutare

Multi populații

- Particle Swarm Optimisation (PSO)
 - motivat de?
- PSO este folosit la rezolvarea DOPs
- Clustering PSO (CPSO) pentru DOPs
 - Folosirea unei tehnici de grupare pentru construirea de sub-populații
 - Fiecare sub-populație va căuta un optim rapid
 - Verificare suprapunerii și convergență
 - Strategii pentru a răspunde la o modificare

Abordări bazate pe predicție

- Pentru unele probleme de optimizarea dinamică se pot identifica șabloane predictibile
- Tehnici ca forecasting, Kalman filter, etc. pot fi folosite pentru prezicerea
 - locației următorului optim după o modificare
 - când va avea loc următoarea modificare și ce caracteristici va avea mediul

Abordări adaptive

- Scop: Adaptarea operatorilor/parametrilor, de obicei după o schimbare
 - Hiper-mutația
 - creșterea temporală a ratei de mutație când se observă o modificare în mediu
 - Hiper-selecția
 - creșterea temporală a presiunii de selecție
 - Hyper-învățarea
 - creșterea temporară a ratei de învățare
 - Population-Based Incremental Learning (PBIL)
 - Combine
 - hiper-selecția și hiper-învățarea cu repornirea sau hiper-mutația

Caracteristici ale DOPs

- Detectarea modificărilor
 - Majoritatea studiilor presupun că modificările sunt ușor de detectat sau vizibile algoritmului când se întâmplă
 - de obicei modificările sunt greu de detectat pentru multe probleme DOPs
- Înțelegerea caracteristicilor DOPs
 - Ce caracteristici fac problema ușoară sau dificilă?